

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru ratificarea Acordului de garanție semnat între Statele membre UE și Banca Europeană de Investiții (BEI) privind împrumuturile care vor fi acordate de către Banca Europeană de Investiții pentru proiectele de investiții din Statele membre ale grupului statelor din Africa, Caraibe și Pacific, și din Țările și Teritoriile de peste mări, precum și a Acordului privind administrarea arieratelor semnat între Statele membre UE și Banca Europeană de Investiții (BEI) privind procedurile de plată și rambursare în cadrul Garanțiilor Statelor Membre în favoarea Băncii Europene de Investiții, semnate de România la Luxemburg, 21 octombrie 2008

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Cooperarea financiară dintre Statele membre UE (SM), pe de o parte, și Statele membre ale grupului statelor din Africa, Caraibe și Pacific (ACP) precum și Țările și teritoriile de peste mări, pe de altă parte, datează încă din 1959 și a fost reglementată de următoarele acorduri și convenții:

- Primul EDF: 1959-1964
- Al doilea EDF: 1964-1970 (Convenția Yaoundé I)
- Al treilea EDF: 1970-1975 (Convenția Yaoundé II)
- Al patrulea EDF: 1975-1980 (Convenția Lomé I)
- Al cincilea EDF: 1980-1985 (Convenția Lomé II)
- Al șaselea EDF: 1985-1990 (Convenția Lomé III)
- Al șaptelea EDF: 1990-1995 (Convenția Lomé IV)
- Al optulea EDF: 1995-2000 (Convenția Lomé IV și Convenția Lomé IV revizuită)
- Al noulea EDF: 2000-2007 (Acordul de la Cotonou I)
- Al zecelea EDF: 2008-2013 (Acordul de la Cotonou II)

În iunie 2000 a fost semnat Acordul de la Cotonou (Republica Benin), care a intrat în vigoare din anul 2003, pentru o perioadă de 20 ani, fiind revizibil la fiecare 5 ani, și în baza căruia resursele financiare acordate de SM, țărilor ACP sunt reprezentate de sume alocate din Fondul European de Dezvoltare („European Development Fund” – EDF), canalizate prin intermediul a două instrumente financiare și anume: 1) finanțări nerambursabile; 2) investiții de portofoliu și împrumuturi pentru dezvoltarea sectorului privat și public, prin intermediul unei Facilități de investiții, instrument administrat de Banca Europeană de Investiții.

Instrumentul „Facilitatea pentru investiții” prin intermediul căruia se pot acorda împrumuturi, investiții de portofoliu, garanții pentru sprijinirea mediului de afaceri din țările ACP, precum și Țările și teritoriile de peste mări funcționează ca un fond rotativ administrat de BEI, și cuprinde 2,2 mld. EUR din 9-lea EDF și 1,5 mld. EUR din al 10-lea EDF.

În baza Acordului de la Cotonou, precum și a Tratatului UE, SM au semnat la data de 17 iulie 2006, un „Acord intern privind acordarea ajutorului financiar comunitar în contextul cadrului financiar multianual pentru perioada 2008-2013 în conformitate cu Acordul de cooperare dintre țările ACP și UE și alocarea asistenței financiare pentru Țările și teritoriile de peste mări, pentru care se aplică partea a patra din Tratatul UE”.

Suplimentar față de resursele stabilite din EDF 9 și 10, conform prevederilor art. 4 ale acestui Acord intern, BEI va contribui cu resurse proprii în valoare de 2030 mil. EUR la sprijinirea mediului

de afaceri din țările ACP, precum și Țările și teritoriile de peste mări, corespunzător cu obiectivele Acordului de la Cotonou.

De asemenea, conform aceluiași prevederi din Acordul intern, SM se angajează ca pentru finanțările acordate din resursele proprii ale BEI pentru sprijinirea obiectivelor Acordului de la Cotonou, să acorde BEI o garanție de 75% pentru toate operațiunile neperformante cuprinse în aceste finanțări.

În acest sens, între BEI și SM a fost încheiat în data de 11 iulie 2003 un Acord de garanție privind împrumuturile acordate de BEI în favoarea proiectelor de investiții din Statele ACP și Țările și teritoriile de peste mări, reglementându-se astfel drepturile și obligațiile SM cu privire la garanția de 75% acordată în favoarea BEI.

2. Schimbări preconizate

România a aderat la Acordul de la Cotonou prin „*Legea nr.16/2008, pentru aderarea României la Acordul, semnat la Luxemburg la 25 iunie 2005, de modificare a Acordului de parteneriat dintre statele membre ale grupului statelor din Africa, Caraibe și Pacific, pe de o parte, și Comunitatea Europeană și statele sale membre, pe de altă parte, semnat la Cotonou la 23 iunie 2000*”.

De asemenea Conform prevederilor art. 14 din „*Actul privind condițiile de aderare a Republicii Bulgaria și a României și adaptările tratatelor pe care se întemeiază uniunea europeană*” (denumit *Actul de aderare*), din „*Tratatul dintre Regatul Belgiei, Republica Cehă, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Estonia, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Irlanda, Republica Italiană, Republica Cipru, Republica Letonia, Republica Lituania, Marele Ducat al Luxemburgului, Republica Ungară, Republica Malta, Regatul Țărilor de Jos, Republica Austria, Republica Polonă, Republica Portugheză, Republica Slovenia, Republica Slovacă, Republica Finlanda, Regatul Suediei, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (state membre ale Uniunii Europene) și Republica Bulgaria și România privind aderarea Republicii Bulgaria și a României la Uniunea Europeană, semnat de România la Luxemburg la 25 aprilie 2005*”, ratificat prin Legea nr.157/2005, România este începând cu data de 1 ianuarie 2007 membru al Băncii Europene de Investiții (BEI), cu drepturi depline.

Având în vedere faptul că în anul 2008 a intrat în vigoare Acordul de la Cotonou II, BEI a solicitat începând cu luna iulie 2008, tuturor SM semnarea unui nou Acord de garanție, ce reglementează garanția de 75% acordată de SM către BEI, în contextul Acordului de la Cotonou. În plus s-a solicitat semnarea și a unui Acord privind administrarea arieratelor, ce are ca obiectiv administrarea Contului fiecărui Stat membru aferent garanției de 75%, privind evidența plății sumelor datorate și a sumelor recuperare, împreună cu dobânzile de întârziere aferente.

Obiectivele Acordului de garanție sunt următoarele:

- ➔ prin Acordul de garanție sunt garantate performanțele financiare ale fiecărui Debitor garantat pentru împrumuturile acordate de Bancă din resursele sale proprii în contextul Acordului de la Cotonou;
- ➔ garanția acoperă în proporție de 75% din riscurile operațiunilor finanțate din resurse proprii BEI, însă în cazul unor Acorduri de împrumut cu garanție adecvată (ASLA), unde riscul comercial este acoperit prin garanții acordate de un terț, Statele membre acoperă numai riscurile politice (riscul de transfer valutar, exproprierea, război sau conflict civil, negarea justiției la încălcarea contractului);
- ➔ plafonul finanțărilor pentru care se acordă garanția este: (i) 2000 mil. EUR pentru Acordul de la Cotonou II; (ii) 30 milioane EUR în cadrul Deciziei de Asociere.

- ➔ Statele membre contribuie la asigurarea garanției proporțional cu cota de subscriere la capitalul social al Băncii. În cazul României capitalul subscris la BEI este de 1.217.626.000 EUR¹ (0,523951%).
- ➔ garanția de 75% a Statelor membre este executată ca ultimă soluție respectiv după ce BEI a executat garanțiile terțe (de ex. garanții comerciale sau suverane);
- ➔ BEI va solicita executarea garanției de 75% în termen de aproximativ 5 luni de la declararea incapacității de plată a debitorului;
- ➔ Statele membre vor face plata sumelor datorate către BEI în EUR, nu mai târziu de 3 ani de la data transmiterii solicitării de plată.
- ➔ Garanții (Statele membre) vor plăti BEI toate taxele ce pot apărea în îndeplinirea de către Bancă a obligațiilor sale conform acestui Acord.

Obiectivele Acordului privind administrarea arieratelor sunt următoarele:

- ➔ în cadrul acestei garanții Banca va administra următoarele conturi: Contul privind acoperirea pierderilor din împrumut (CAPI²) și Contul de solicitare a garanției Statului membru (CSGSM³)
- ➔ CAPI – este contul în EUR constituit de Bancă în numele Garanțiilor (SM), și are ca scop reducerea riscurilor asumate de SM în conformitate cu Acordul de garanție, fiind finanțat din: (i) veniturile rezultate din aplicarea prețului de risc al BEI pentru operațiunile din țările ACP; (ii) sumele recuperate; (iii) dobânda la credit calculată zilnic în baza ratei de dobândă agreată, determinată și notificată de Bancă în conformitate cu standardele BEI, și plătită lunar. Acest cont se debitează cu: (i) plata pe garanții, conform acestui Acord; (ii) taxa de administrare a sumelor recuperate;
- ➔ CSGSM – este contul în EUR constituit de Bancă în numele fiecărui Garant, fiind debitat cu: (i) plățile pe garanții conform acestui Acord; (ii) dobânda la credit calculată zilnic în baza ratei de dobândă agreată, determinată și notificată de Bancă în conformitate cu standardele BEI, și plătită lunar; (iii) taxa de administrare a sumelor recuperate, și creditat cu: (i) sumele datorate pentru plata garanțiilor conform Acordului de garanție; (ii) sumele datorate pentru soldul negativ și pentru dobânzile de întârziere; (iii) sumele recuperate (iv) dobânda la credit calculată zilnic în baza ratei de dobândă agreată, determinată și notificată de Bancă în conformitate cu standardele BEI, și plătită lunar. Conform metodologiei BEI, în cazul în care soldul CSGSM este negativ Statele membre au de plătit dobânzi conform (iv) menționat mai sus, și respectiv au de primit dobânzi calculate conform (iii) menționat mai sus. Dobânzile plătite pentru un sold negativ al CSGSM nu sunt considerate dobânzi de întârziere de către BEI, ci sunt în legătură cu facilitatea oferită de BEI, Statelor membre de a plăti în termen de 3 ani sumele datorate din executarea garanției.
- ➔ Comisionul pentru administrarea sumelor recuperate („Recovery Administration Fee”) –

¹Contribuția României de plătit la capitalul social al BEI este de 43.175.725 EUR, din care au fost plătite primele două tranșe însumând 10.793.391,26 EUR, iar contribuția României la rezervele și provizioanele BEI este de 129.331.518, 75, din care au fost plătite primele două tranșe însumând 32.332.879,68 EUR. Menționăm că, începând cu 1 aprilie 2009 capitalul social al BEI a fost majorat, prin decizie unanimă a Guvernatorilor BEI de la suma de 164.808.169.000 Euro la 232.392.989.000 Euro, fapt ce a determinat în consecință creșterea a contribuției României de la 863.514.500 Euro la 1.217.626.000 Euro

² Prescurtare în limba română din engleză LLCA - Loan Loss Cover Account

³ Prescurtare în limba română din engleză MSCA - Member State Call Account

este datorată de fiecare Garant corespunzător cu cota de participare la Garanție, pentru serviciile prestate de Bancă în cadrul acestui Acord, precum și pentru riscul temporar de schimb valutar. Comisionul este stabilit la 2% p.a. și poate fi revizuit și notificat de către Bancă în conformitate cu principiile stabilite de către organele de conducere ale Băncii. Se plătește pentru perioada dintre data plății a sumelor restante și data în care Banca recuperează aceste sume, într-o singură tranșă, în EUR, de fiecare dată când o sumă garantată este recuperată. Se calculează pe baza unei luni de 30 zile și a unui an de 360 zile.

- În cazul în care Banca este eliberată din obligația de a recupera sumele restante, Garanții (Statele membre) vor plăti suma reziduală decurgând de la data eliberării. Totuși, în cazul în care Banca este eliberată de această îndatorire ca urmare a unui program pentru țările foarte îndatorate (ca de ex. HIPC⁴), rata comisionului va fi de 1%.
- Garanții (Statele membre) vor plăti BEI toate taxele și comisioanele ce pot apărea în îndeplinirea de către Bancă a obligațiilor sale conform acestui Acord;
- Suplimentar, Garanții (Statele membre), conform cotei de participare la Garanție, vor asigura plata a 2% din alte sume ce pot fi datorate de BEI în îndeplinirea obligațiilor sale conform acestui Acord.

Acordul de garanție și Acordul privind administrarea arieratelor au fost semnate în numele României, de către Ministerul Finanțelor Publice, în data de 21 octombrie 2008, în baza „Memorandumului cu Tema: Aprobarea semnării în numele României a Acordului de garanție între Statele membre UE și Banca Europeană de Investiții privind împrumuturile care vor fi acordate de către Banca Europeană de Investiții pentru proiectele de investiții din Statele membre ale grupului statelor din Africa, Caraibe și Pacific, și din Țările și Teritoriile de peste mări, și a Acordului privind administrarea arieratelor între Statele Membre UE și Banca Europeană de Investiții privind procedurile de plată și rambursare în cadrul Garanțiilor Statelor Membre în favoarea Băncii Europene de Investiții”, aprobat în ședința Guvernului din data de 27 august 2008.

Finalizarea procedurii de semnare de către toate SM, și BEI a avut loc în data de 31 martie 2009.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macro-economic

Proiectul de act normativ nu are un astfel de impact.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu are un astfel de impact.

3. Impactul social

Proiectul de act normativ nu are un astfel de impact.

4. Impactul asupra mediului

Proiectul de act normativ nu are un astfel de impact.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat

Conform informării transmise de BEI în data de 29 mai 2008 (reconfirmată în data de 28 aprilie 2009), a fost estimată următoarea posibilă expunere pentru România:

⁴ Heavily Indebted Poor Countries

- Pentru anul 2009 - 170.000 EUR
- Pentru anul 2010 - 330.000 EUR
- Pentru anul 2011 - 560.000 EUR
- Pentru anul 2012 - 80.000 EUR
- Pentru anul 2013 - 1.190.000 EUR

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare

Nu este cazul.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie

Nu este cazul.

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente

Nu este cazul.

4. Evaluarea conformității cu legislația comunitară

Proiectul de act normativ este conform prevederilor comunitare.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultări efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de lege, prin avizul nr.786/08.07.2009.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

În conformitate cu prevederile Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, proiectul de act normativ a fost afișat pe pagina de Internet a Ministerului Finanțelor Publice, în vederea acordării posibilității cetățenilor și reprezentanților societății civile de a formula propuneri și observații.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu are astfel de impact/efecte.

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare

1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului – înființarea de noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Nu este cazul.

În baza prevederilor Hotărârii Guvernului nr.467/2007, ministrul finanțelor publice este numit Guvernator din partea României în Consiliul Guvernatorilor al Băncii Europene de Investiții (BEI).

2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, pe care, în conformitate cu prevederile Legii nr. 590/2003 privind tratatele, vă rugăm să-l aprobați.

PRIM-MINISTRU

